

Raport z ewaluacji i monitoringu zajęć realizowanych w ramach
Klubu Integracji Społecznej działającego
w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku

Edycja III 2017

Wiedza

Doświadczenie

Rodzina

Rozwój

Autor: Grzegorz Ruchaj
grudzień 2017

Spis treści:

1. Ogólne informacje o realizacji III Edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej działającym w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku.....	3
2. Cel ewaluacji i monitoringu	4
3. Populacja badawcza i okres realizacji badań.....	5
4. Narzędzia badawcze wykorzystywane do ewaluacji i monitoringu.....	5
5. Analiza zebranego materiału badawczego z ewaluacji i monitoringu.....	5
6. Wnioski z ewaluacji i monitoringu.....	15
7. Aneks – wzory ankiet wykorzystywanych do badań ewaluacyjnych.....	17

1. Ogólne informacje o realizacji III Edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej działającym w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku

Klub Integracji Społecznej działający w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity: Dz. U z dnia 10 listopada 2016 roku poz. 1828.) oraz Regulaminu Klubu Integracji Społecznej wprowadzonego Zarządzeniem Nr 10/2015 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku z dnia 30 października 2015 roku i następnie zmodyfikowanym Zarządzeniem Nr 5 /2016 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku z dnia 29 kwietnia 2016 roku oraz Zarządzeniem Nr 6/2017 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku z dnia 4 maja 2017 roku. Klub Integracji Społecznej działa w oparciu o edycje określone czasowo i przedmiotowo. W ramach III edycji działalności Klubu Integracji Społecznej zaplanowano 6 miesięczną edycję od czerwca 2017 roku do listopada 2017 roku, w której miało wziąć udział 12 osób. W miesiącach maj – czerwiec 2017 roku przeprowadzona została rekrutacja do Klubu Integracji Społecznej, która zakończyła się zrekrutowaniem 14 uczestniczek tj. 14 kobiet. Ostatecznie do udziału w III edycji zajęć zakwalifikowano 12 kobiet. Ze wszystkim zakwalifikowanymi osobami zostały w miesiącu czerwcu 2017 roku podpisane kontrakty socjalne obejmujące zaplanowane zajęcia z reintegracji społecznej i zawodowej oraz planową pomoc finansową w postaci zasiłku celowego po 100,00 zł miesięcznie na okres 5 miesięcy tj. od lipca 2017 roku do listopada 2017 roku. Trzecia edycja zajęć kierowana była do osób nieaktywnych zawodowo w tym z uwagi na opiekę na dziećmi, osób bezrobotnych, w szczególności osób z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, objętych nadzorem kuratora, wsparciem asystenta rodziny lub z dziećmi umieszczonymi lub zagrożonymi umieszczeniem w pieczy zastępczej korzystające z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku bez względu na jej formę, w wieku aktywności zawodowej tj. 18-65 lat, zamieszkałe na terenie Gminy i Miasta Nisko. Tym samym w zajęciach III edycji Klubu wzięło udział 12 osób z tym, że dwie osoby, które zrezygnowały, zostały zastąpione osobami z listy rezerwowej (lista z dnia 28.07.2017). Ostatecznie w zajęciach III Edycji KIS zakończyło udział 11 kobiet. W Klubie Integracji Społecznej w ramach III edycji zrealizowano następujące rodzaje zajęć:

I: Reintegracja społeczna:

- 1) samopomocowa grupa wsparcia - 1 spotkanie w miesiącu po 2 godziny lekcyjne każde, łącznie 12 godzin lekcyjnych w okresie 6 miesięcy,
- 2) zajęcia profilaktyczne z zakresu problemów uzależnień - 10 godzin lekcyjnych,

- 3) zajęcia z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowania budżetem domowym i czasem - 8 godzin lekcyjnych,
- 4) zajęcia psychoedukacyjne z psychologiem - 6 spotkania po 4 godziny lekcyjne, łącznie 24 godziny lekcyjne,
- 5) zajęcia dla rodziców - 6 spotkań po 4 godziny każde, łącznie 24 godziny lekcyjne,
- 6) indywidualne poradnictwo psychologiczne w wymiarze do 20 godzin lekcyjnych,
- 7) zajęcia z zakresu rękodzieła artystycznego (+ materiały) – 10 godzin lekcyjnych plus 4 godziny lekcyjne na podstawie rozeznanych potrzeb. Łącznie 14 godzin lekcyjnych.

II: Reintegracja zawodowa:

- 1) szkolenie i doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej - 10 godzin lekcyjnych,
- 2) prace społecznie użyteczne dla 3 uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w okresie do 01.08.2017 roku do 31.12.2017 roku.
- 3) zajęcia edukacyjne w ramach rozeznanych potrzeb uczestników – warsztaty poszukiwania pracy z doradcą zawodowym – 4 godziny lekcyjne.

Zrealizowano 112 godzin lekcyjnych zajęć z reintegracji społecznej oraz 14 godzin zajęć z reintegracji zawodowej (bez uwzględnienia prac społecznie użytecznych). Łącznie daje to 126 godzin lekcyjne zajęć.

Wyżej wymienione zajęcia odbywały się w terminach ustalonych w miesięcznych harmonogramach przekazywanych systematycznie uczestnikom zajęć.

2. Cel ewaluacji i monitoringu

Celem ewaluacji jest poznanie opinii uczestników zajęć Klubu Integracji Społecznej w trzech zasadniczych obszarach: zawartości merytorycznej poszczególnych zajęć; osób prowadzących zajęcia; warunków techniczno-organizacyjnych zajęć. Celem monitoringu jest natomiast: weryfikowanie frekwencji udziału w zajęciach; ocena stopnia realizacji poszczególnych zajęć; ocena terminów realizacji zajęć w stosunku do harmonogramu realizacji zajęć; oceny postępów realizacji działań w Klubie Integracji Społecznej w stosunku do założeń określonych w planie; ocena zrealizowania założonych wskaźników.

Poprzez osiągnięci tych dwóch wyżej opisanych celów dokonana zostanie całościowa ocena realizacji III edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej.

3. Populacja badawcza i okres realizacji badań

Populację badawczą stanowią wszyscy uczestnicy III edycji zajęć tj. 12 kobiet. Populację badawczą stanowiły osoby nieaktywne zawodowo w szczególności osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne, osoby z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, objęta pomocą asystenta rodziny, nadzorem kuratora, korzystające z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Nisku bez względu na jej formę będące w wieku aktywności zawodowej tj. 18-65 lat i zamieszkałe na terenie Gminy i Miasta Nisko. Ponadto w ramach realizacji badań przeprowadzono „luźne” bez wykorzystania narzędzi badawczych, rozmowy z osobami prowadzącymi zajęcia oraz uczestnikami zajęć. Badania były realizowane w okresie od lipca 2017 roku do listopada 2017 roku. Obejmowały tym samym cały okres III edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej. Łącznie wypełnionych zostało 86 ankiet dotyczących oceny zajęć.

4. Narzędzia badawcze wykorzystywana do ewaluacji i monitoringu

W ramach ewaluacji zajęć, do oceny zajęć, wykorzystano standardową ankietę z zestawami pytań zamkniętych z pięciostopniową skalą ocen od 1 do 5 (1-oznacza ocenę najniższą a 5 najwyższą) tożsamą ze skalą ocen szkolnych jednak bez oceny 6 tj. celującej. Ankieta była podzielona na 3 obszary tematyczne: zawartość merytoryczną zajęć; ocenę osób prowadzących zajęcia, trenerów; warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. Ankiety te były wypełniane po udziale w każdej z form zajęć i poddawane indywidualnej ocenie. W ramach ewaluacji zajęć przeprowadzono, również „luźną” rozmowę z uczestnikami zajęć na jednych z ostatnich zajęć dotyczących zrealizowanej III edycji zajęć i osobami prowadzącymi zajęcia.

Jeżeli chodzi o monitoring, to opierał się on na: weryfikacji dokumentów wytwarzanych w ramach III edycji w tym; list obecności, harmonogramów zajęć; comiesięcznych spotkań z Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej; konsultacji z osobami prowadzącymi zajęcia.

5. Analiza zebranego materiału badawczego z ewaluacji i monitoringu

Analiza zebranego materiału badawczego z ewaluacji zajęć, będzie polegała na prezentacji wyników dotyczących poszczególnych zajęć w postaci tabelarycznej. Dane będą przedstawiane w postaci ilościowej, a nie procentowej z uwagi na niewielką populację

badawczą tj. 12 kobiet. Łącznie przeanalizowano 86 ankiet, przy czym dla poszczególnych rodzajów zajęć liczba wypełnionych ankiet jest różna z uwagi na to, że uczestniczyła w nich różna liczba osób. Jeżeli chodzi o dane dotyczące monitoringu, to będą one ograniczały się do opisu stanu faktycznego, bez szczegółowej prezentacji dokumentacji wytworzonej w ramach III edycji Klubu.

Tabela 1

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej samopomocowej grupy wsparcia z liczbą 11 osób, które ukończyły zajęcia i wypełniły ankietę

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat grupy samopomocowej?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat problemów społecznych?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat sposobów rozwiązywania własnych problemów?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat określania celów?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia miejsce prowadzenia zajęć?	0	0	0	3	8
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin prowadzonych zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	1	10
Sumy	0	0	0	12	120

Uczestnicy zajęć bardzo wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, niewiele osób wskazuje ocenę dobrą i tylko dwie oceny dostateczne. Brak ocen poniżej dobrej. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,88 dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 5, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 4,85.

Tabela 2

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej zajęć profilaktycznych z zakresu problemów uzależnień z liczbą 11 osób, które ukończyła zajęcia i wypełniły ankiety

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat uzależnień od alkoholu?	0	0	0	4	7
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat uzależnień od narkotyków?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat zaburzeń odżywiania?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania wiedzy na temat rozwiązywania problemów uzależnień i radzenia sobie z nimi?	0	0	0	3	8
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	3	8
Jak Pan/Pani ocenia miejsce prowadzenia zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin prowadzonych zajęć?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	1	10
Sumy	0	0	0	24	108

Uczestnicy zajęć wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, dobre. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,76 dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 4,80 a dla warunków techniczno-organizacyjnych 4,85.

Tabela 3

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej zajęć psychoedukacyjnych z psychologiem z liczbą 11 osób, które ukończyły zajęcia i wypełniły ankiety

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu komunikacji interpersonalnej?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani zajęcia z asertywności?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu rozwiązywania konfliktów?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia przydatność zdobytej wiedzy do własnych potrzeb?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia miejsce realizacji zajęć?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin przeprowadzonych zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	1	10
Sumy	0	0	0	8	124

Uczestnicy zajęć psychoedukacyjnych wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, występują również oceny dobre. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,94 dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 5, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 5.

Tabela 4

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej zajęć z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowania budżetem domowym i czasem z liczbą 10 osób, które ukończyły zajęcia i wypełniły ankietę

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	1	1	8
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu zarządzania czasem?	0	0	1	2	7
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego?	0	0	1	2	7
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu gospodarowania budżetem domowym?	0	0	0	1	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu podejmowania decyzji?	0	0	1	2	7
Jak Pan/Pani ocenia przydatności zdobytej wiedzy do własnych potrzeb?	0	0	1	1	8
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	2	8
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	2	8
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	2	8
Jak Pan/Pani ocenia miejsce prowadzenia zajęć?	0	0	0	5	5
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin prowadzonych zajęć?	0	0	1	3	6
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	1	3	6
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	1	3	6
Sumy	0	0	8	29	93

Uczestnicy zajęć bardzo wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, występują również oceny dobre i nieliczne dostateczne. Brak ocen poniżej dostatecznej. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,60, dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 4,80, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 4,51.

Tabela 5

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej warsztatów poszukiwania pracy z doradcą zawodowym z liczbą 9 osób, które ukończyły zajęcia i wypełniły ankiety

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat rynku pracy?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat technik poszukiwania pracy?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat dokumentów aplikacyjnych?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzących zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia miejsce prowadzenia zajęć?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin prowadzonych zajęć?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	0	9
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	0	9
Sumy	0	0	0	0	99

Uczestnicy warsztatów bardzo wysoko oceniają zarówno ich zawartość merytoryczną, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. Występują same oceny bardzo dobre. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 5 dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 5, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 5.

Tabela 6

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej szkolenie i doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej z liczbą 11 osób, które ukończyły zajęcia wypełniły ankiety

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat spółdzielni socjalnych?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat zakładania spółdzielni socjalnych?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat rejestracji spółdzielni socjalnych?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia w zakresie pozyskania informacji na temat pozyskania środków finansowych na założenie spółdzielni socjalnej?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia miejsce prowadzenia zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin prowadzonych zajęć?	0	0	1	1	9
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	2	9
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	2	9
Sumy	0	0	1	18	113

Uczestnicy zajęć bardzo wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, występują również oceny dobre i jedna dostateczna. Brak ocen poniżej dostatecznej. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,81 dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 4,93, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 4,80.

Tabela 7

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej indywidualnego poradnictwa psychologicznego z liczbą 4 osób z niego korzystających

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną poradnictwa?	0	0	0	2	2
Jak Pan/Pani ocenia przydatność poradnictwa psychologicznego do rozwiązywania własnych problemów?	0	0	0	2	2
Jak Pan/Pani ocenia poradnictwo psychologiczne w zakresie wsparcia emocjonalnego?	0	0	0	2	2
Jak Pan/Pani ocenia przydatność zdobytej wiedzy w zakresie poradnictwa psychologicznego do własnych potrzeb?	0	0	0	1	3
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej poradnictwo?	0	0	0	2	2
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	1	3
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej poradnictwo do jego uczestników?	0	0	0	1	3
Jak Pan/Pani ocenia miejsce realizacji poradnictwa?	0	0	0	1	3
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin przeprowadzonego poradnictwa?	0	0	0	0	4
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia poradnictwa?	0	0	0	0	4
Sumy	0	0	0	12	28

Uczestnicy zajęć bardzo wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną poradnictwa, przygotowanie osoby prowadzącej poradnictwo jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji poradnictwa. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, występują również oceny dobre i nieliczne dostateczne. Brak ocen poniżej dostatecznej. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,56, dla oceny osoby udzielającej poradnictwa 4,6, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 5.

Tabela 8

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej zajęć z rękodzieła artystycznego z liczbą 8 osób, które ukończyły zajęcia i wypełniły ankiety

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia dla rozwoju własnych umiejętności manualnych?	0	0	0	1	7
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia dla rozwoju własnych pasji?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia dla nauki nowych umiejętności?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do jego uczestników?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia miejsce realizacji zajęć?	0	0	0	1	7
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin przeprowadzonych zajęć?	0	0	0	2	6
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	0	8
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	0	8
Sumy	0	0	0	4	84

Uczestnicy zajęć bardzo wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, występują również oceny dobre. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,96, dla oceny osób prowadzących zajęcia 5, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 4,96.

Tabela 9

Rozkłady odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety dotyczącej zajęć dla rodziców z liczbą 11 osób, które ukończyły zajęcia i wypełniły ankietę

Cechy	1	2	3	4	5
Jak Pan/Pani ocenia ogólnie zawartość merytoryczną zajęć?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu tematu opiekuńczo - wychowawczego?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani zajęcia z procesu socjalizacji?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z zakresu kształtowania pozytywnych relacji?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia zajęcia z radzenia sobie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia przydatność zdobytej wiedzy do własnych potrzeb?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia przygotowanie merytoryczne osoby prowadzącej zajęcia?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia sposób przekazywania informacji?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia podejście osoby prowadzącej zajęcia do uczestników zajęć?	0	0	0	0	11
Jak Pan/Pani ocenia miejsce realizacji zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia liczbę godzin przeprowadzonych zajęć?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia materiały szkoleniowe?	0	0	0	1	10
Jak Pan/Pani ocenia godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć?	0	0	0	0	11
Sumy	0	0	0	7	136

Uczestnicy zajęć dla rodziców wysoko oceniają zarówno zawartość merytoryczną zajęć, przygotowanie osoby prowadzącej zajęcia jak i warunki techniczno-organizacyjne realizacji zajęć. W zdecydowanej większości odpowiedzi na pytania dominują oceny bardzo dobre, występują również oceny dobre. Średnia odpowiedzi dla zawartości merytorycznej wynosi 4,75 dla oceny osoby prowadzącej zajęcia 5, a dla warunków techniczno-organizacyjnych 5.

Podsumowując, wszystkie zrealizowane zajęcia w ramach III edycji Klubu Integracji Społecznej zostały ocenione bardzo dobrze. Dominują oceny bardzo dobre. Uczestniczki zajęć nie mają uwag i zastrzeżeń do zajęć, co wynika zarówno z analizy ankiet jak i rozmowy z uczestnikami zajęć w miesiącu listopadzie 2017 roku na temat zrealizowanej III edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej.

Jeżeli chodzi o działania monitoringowe, to z analizy list obecności, materiałów do zajęć, harmonogramów, dokumentacji projektowej, rozmów z osobami prowadzącymi zajęcia i uczestnikami zajęć wynika, że:

- uczestnicy zajęć w miarę systematycznie brali udział w zajęciach
- nie wszystkie osoby brały udział we wszystkich modułach realizowanych w Klubie, co wynikało głównie z przyczyn losowych lub zdrowotnych
- zajęcia zostały zrealizowane w zaplanowanych terminach i zgodnie z harmonogramem, który był dostosowany do potrzeb i możliwości uczestniczek
- treść zajęć odpowiadała tematyce zaplanowanej
- systematycznie odbywały się spotkania monitoringowe z osobami zarządzającymi pracą Klubu wraz z Kierownikiem OPS
- zajęcia tematycznie odpowiadały potrzebom uczestników zajęć
- zrealizowano dodatkowe zajęcia z warsztatów poszukiwania pracy z doradcą zawodowym (4 godziny lekcyjne) oraz zwiększono liczbę godzin zajęć z rękodzieła artystycznego (o 4 godziny lekcyjne, łącznie do 14 godzin lekcyjnych) co wynikało z przeprowadzonej diagnozy dodatkowych potrzeb
- wsparciem w ramach Klubu zostały objęte osoby zgodnie z zaplanowanymi kategoriami uczestników ze szczególnym naciskiem na osoby z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, objęte nadzorem kuratora, wsparciem asystenta rodziny
- założone wskaźniki dla III edycji zostały zrealizowane
- w ramach III edycji zajęć Klubu zawarto 13 kontraktów socjalnych w tym dwie osoby włączono do udziału już po rozpoczęciu zajęć. Jedna z osób zakwalifikowanych nie podpisała kontraktu socjalnego, druga z uwagi na problemy rodzinne zrezygnowała z udziału, a trzecia nie brała udział w większości zajęć. Tym samym z planowanych 12 osób zakończyło udział w III edycji zajęć Klubu łącznie 11 osób tj. 91,66% zaplanowanej liczby uczestników III edycji zajęć
- podejmowano systematyczną współpracę i wymianę informacji z Powiatowym Urzędem Pracy w Nisku zgodnie z zawartym w tym zakresie porozumieniem oraz Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego w ramach sieci ROWES (możliwości pozyskania dotacji dla przedsiębiorstwa społecznego).

6. Wnioski z ewaluacji i monitoringu

Z analizy materiału badawczego, ankiet, danych zastanych i rozmów należy wyciągnąć następujące wnioski dotyczące III edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej:

1. W ramach prowadzonej rekrutacji do III edycji Klubu Integracji Społecznej zrekrutowano większą liczbę osób niż założono, o dwie osoby. Ostatecznie do udziału w zajęciach Klubu zakwalifikowano 12 kobiet.
2. W zajęciach brało udział 12 osób spełniających wymogi określone dla III edycji zajęć w Klubie Integracji Społecznej z tym, że udział w zajęciach ukończyło 11 osób.
3. Zrealizowano w całości zaplanowane zajęcia z reintegracji społecznej i zawodowej zarówno jakościowo jak i ilościowo. Zrealizowano:
  - 1) samopomocową grupę wsparcia - 1 spotkanie w miesiącu po 2 godziny lekcyjne każde, łącznie 12 godzin lekcyjnych w okresie 6 miesięcy; zajęcia profilaktyczne z zakresu problemów uzależnień - 10 godzin lekcyjnych; zajęcia z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowania budżetem domowym i czasem - 8 godzin lekcyjnych; zajęcia psychoedukacyjne z psychologiem - 6 spotkania po 4 godziny lekcyjne, łącznie 24 godziny lekcyjne; zajęcia dla rodziców - 6 spotkań po 4 godziny każde, łącznie 24 godziny lekcyjne,; indywidualne poradnictwo psychologiczne w wymiarze do 20 godzin lekcyjnych; zajęcia z zakresu rękodzieła artystycznego. Łącznie 14 godzin lekcyjnych,
  - 2) reintegracja zawodowa: szkolenie i doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej - 10 godzin lekcyjnych; prace społecznie użyteczne dla 3 uczestniczek Klubu Integracji Społecznej w okresie do 01.08.2017 roku do 31.12.2017 roku; warsztaty poszukiwania pracy z doradcą zawodowym – 4 godziny lekcyjne.
4. Zrealizowane zajęcia ich uczestnicy oceniają wysoko. Przeważają oceny bardzo dobre. Brak uwag i zastrzeżeń w stosunku do zrealizowanych zajęć.
5. Na bieżąco monitorowany był postęp w realizacji zajęć Klubu Integracji Społecznej w ramach III edycji, w tym realizacja miesięcznych harmonogramów zajęć.
6. Założona liczba uczestników Klubu ukończyła udział w zajęciach i można przyjąć, że 91,66% osób, które rozpoczęły udział w zajęciach zakończyła je tj. 11 osób. Należy nadmienić, że do udziału w III edycji zajęć Klubu zaplanowano 12 osób.
7. W realizacji III edycji zajęć w Klubie nie było większych problemów.
8. Założone efekty zostały osiągnięte tj. częściowe usamodzielnienie się uczestników Klubu w zakresie podtrzymywania umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, pełnieniu ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania i pobytu oraz zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy. Zajęcia z reintegracji społecznej i zawodowej przyczyniły się do wzrostu poziomu wiedzy i umiejętności społecznych i zawodowych uczestników Klubu w tym umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Pozwoliły na wzrost szans na samodzielne świadczenie pracy na otwartym rynku pracy.

7. Aneks - wzory ankiet wykorzystywanych do badań ewaluacyjnych